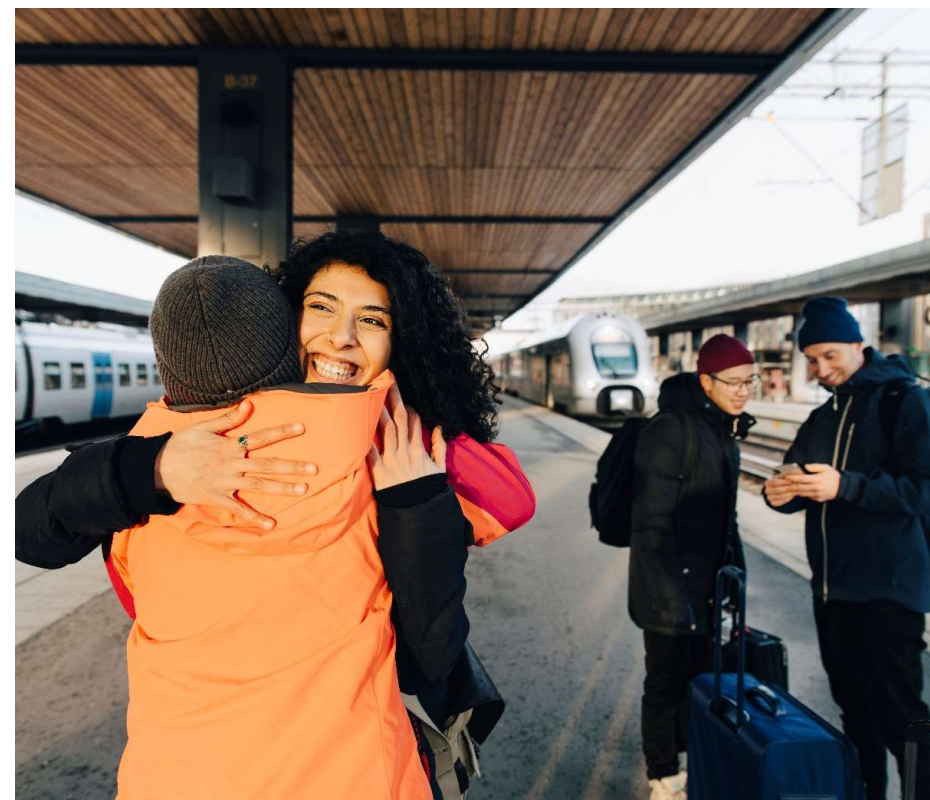

Attitydundersökning Byarum-Tenhult 2025

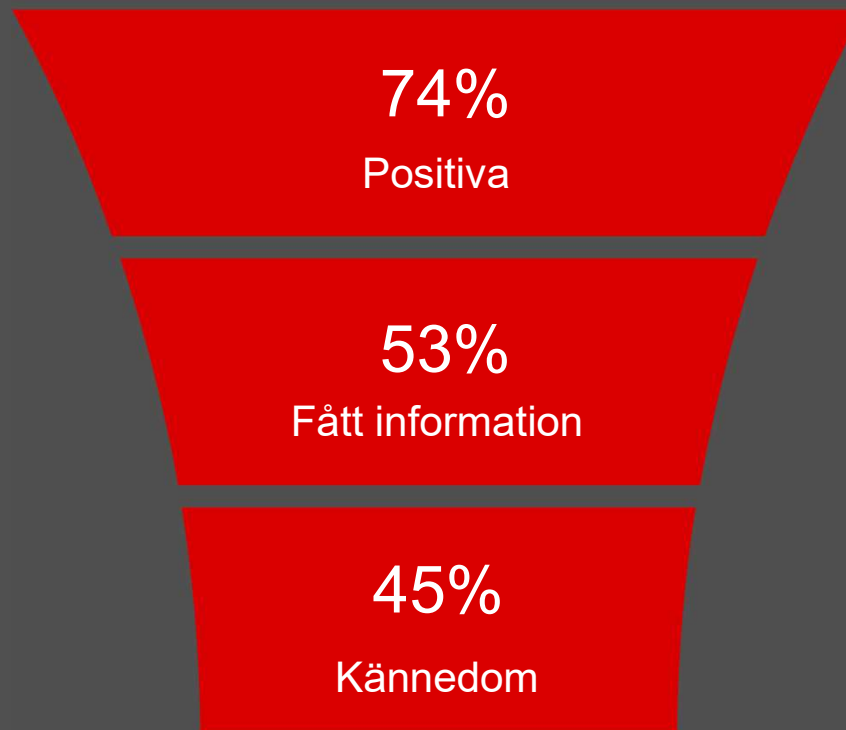
Leverantör: Origo Group

Innehåll

- Sammanfattning och slutsatser 3
- Om undersökningen 6
- Resultat 9
 - Kännedom och attityd 10
 - Oro för projektet 22
 - Information 24
- Bakgrundsfrågor 29

Sammanfattning och slutsatser

Sammanfattande slutsatser – Byarum-Tenhult 2025

- **Nästan hälften, 45 procent, känner till att Trafikverket rustar upp järnvägen i norra Småland.** Kännedomen är högre i området Byarum-Tenhult där motsvarande andel uppgår till 78 procent. I övriga områden är det färre än hälften som känner till järnvägsupprustningen. Den nya järnvägen Byarum-Tenhult är det delprojekt som flest känner till.
- **De främsta anledningarna till järnvägsupprustningen** anses vara att det kommer åtgärda eftersatt underhåll och modernisera en gammal järnväg, stödja godstrafik och regional logistik, förbättra persontrafik och pendling samt främja ett hållbart resande.
- **En klar majoritet, 74 procent, är positiva till projektet.** Andelen ligger på en högre nivå jämfört med ett genomsnitt av järnvägsprojekt som utvärderats. I de olika områdena är attityden övervägande positiv, med undantag för område Byarum-Tenhult där det råder delade åsikter bland de boende. I det området är det drygt varannan boende som känner oro kopplat till järnvägsupprustningen.
- **Drygt hälften uppger att de fått information om järnvägsupprustningen**, och den inhämtas främst via allmän media samt vänner och bekanta.
- **Information om järnvägsupprustningen efterfrågas främst via media** (TV, radio, tidningar). Även brev från Trafikverket i brevlådan, sociala medier och digitalt informationsbrev via e-post efterfrågas i relativt hög grad. Information i digital form är mer populärt bland yngre personer.

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Trafikverket planerar för att bygga ny järnväg mellan Byarum och Tenhult för att skapa bättre förutsättningar för attraktiva och hållbara person- och godstransporter och minska restiden mellan Värnamo och Jönköping.

- Med den nya järnvägen mellan Byarum och Tenhult kortas restiderna mellan Jönköping–Vaggeryd–Värnamo. Det medför bättre förutsättningar för tillväxt, kompetensförsörjning samt arbets- och studiependling.
- Triangelspår byggs i både Byarum och Tenhult för att göra det möjligt med trafik åt båda hållen i varje ort. Ett mötesspår byggs i höjd med Södra Stigamo. Det skapar möjligheter för ytterligare flytt av godstrafik från väg till järnväg.

Trafikverket vill undersöka hur väl medborgarna känner till projektet och vad det innebär. Vi vill även ta reda på vilken inställning som finns till projektet och hur man vill ta del av information. Syftet med undersökningen är att få ett underlag för att kunna planera kommunikationen utifrån den kunskap som finns om projektet.

Undersökningens genomförande

Målgrupp och fältarbete

- Undersökningen har genomförts under september – oktober 2025 av Origo Group på uppdrag av Trafikverket.
- Målgrupper är allmänheten och närboende (direktpåverkade) i åldern 18 år eller äldre boende i områdena Tenhult och Byarum, Tabergsdalen samt kommunerna Vaggeryd, Jönköping, Värnamo och Nässjö. För Tenhult och Byarum respektive Tabergsdalen har närboende definierats utifrån kartor.
- Datainsamling har genomförts med mixad metod. Initialt har en inbjudan skickats per post med möjlighet att svara på digital enkät. Påminnelser har skickats via sms och brev. Därefter uppföljande telefonintervjuer med de personer som vid tillfället inte besvarat webbenkäten.
- Totalt har 987 enkätsvar samlats in. För varje område har målet varit att få in minst 150 svar.
- Frågeformuläret utgår från standarden för kännedoms- och attitydundersökningar som Trafikverket genomför.

Viktning

Totalresultatet har viktats så att varje område har lika stor inverkan oavsett antal svar.

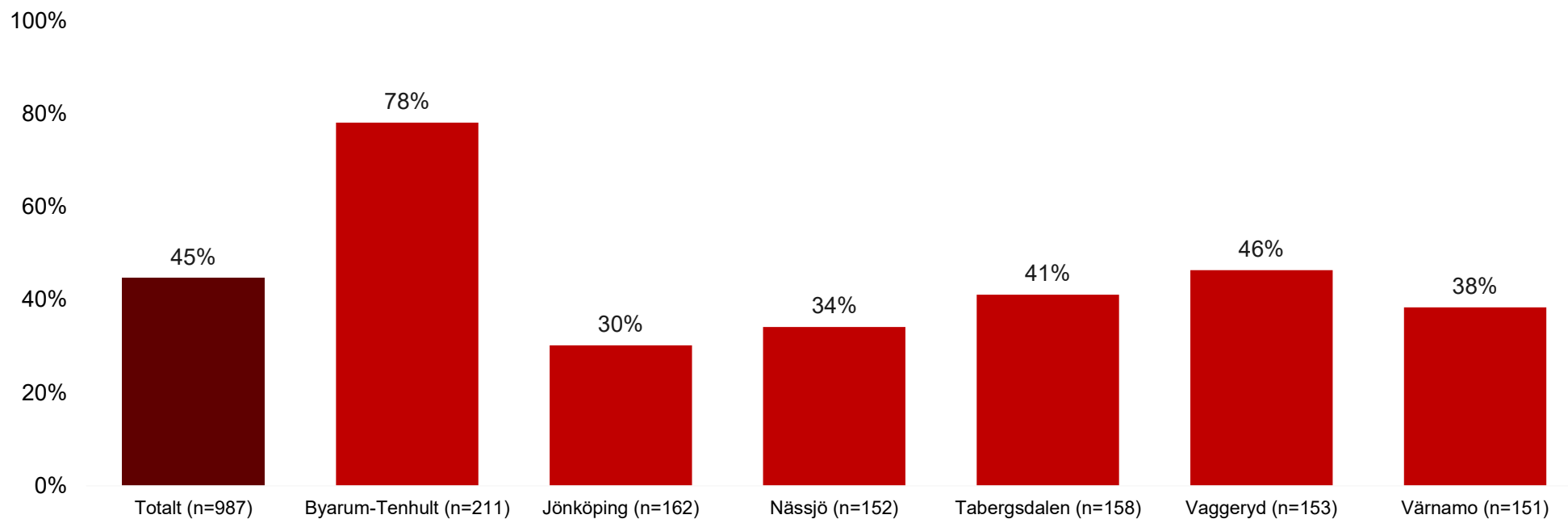

Resultat

Kännedom & Attityd

Kännedomen är klart högre i området Byarum-Tenhult

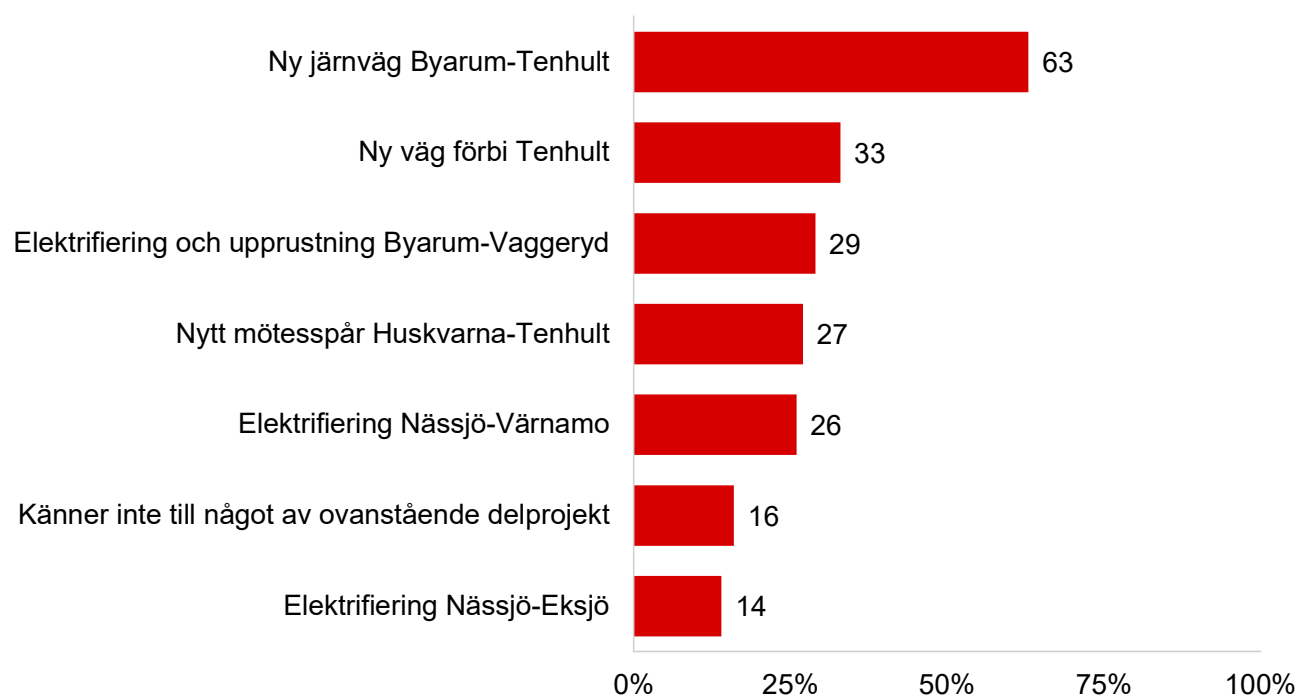
Känner du till att Trafikverket rustar upp järnvägen i norra Småland?

Bas: Samtliga, n = antal svar

Den nya järnvägen Byarum-Tenhult är det delprojekt som flest känner till

Vilka delprojekt för järnvägsupprustningen i norra Småland känner du till?

Bas: Personer med kännedom om Trafikverkets upprustning av järnvägen i norra Småland, n = 460

Vad tror du är de främsta skälen till att Trafikverket rustar upp järnvägen i norra Småland?

1. Åtgärda eftersatt underhåll och modernisera en gammal järnväg

Det mest återkommande temat bland öppna svar är att upprustningen är en nödvändig och sedan länge eftersatt åtgärd. Många respondenter beskriver den befintliga järnvägen som "sliten", "gammal", "dåligt underhållen" och "föråldrad". Man ser upprustningen som en grundläggande modernisering för att höja standarden, öka säkerheten och säkerställa driftsäkerheten på spår som har missköts under en lång tid.

2. Stödja godstrafik och regional logistik

Ett framträdande skäl är att stärka förutsättningarna för godstrafiken. Flera respondenter pekar specifikt på de stora logistiknaven i regionen, som Torsvik och Stigamo, som en central drivkraft. Man tror att upprustningen syftar till att underlätta för tung trafik, flytta mer gods från vägarna till järnvägen och därmed avlasta vägnätet. Detta ses som en anpassning till näringslivets och industrins växande transportbehov.

3. Förbättra persontrafik och pendling

Ett tredje starkt tema är målet att skapa en snabbare, effektivare och mer tillförlitlig persontrafik. Respondenterna nämner ofta "kortare restider", "ökad kapacitet" och förbättrade "pendlingsmöjligheter" som centrala skäl. Genom att rusta upp spåren tror man att fler och snabbare tåg kan köras, vilket skulle göra tåget till ett mer attraktivt alternativ för pendlare och andra resenärer, och på så sätt stärka regionens tillgänglighet.

4. Uppnå miljömål och främja hållbart resande

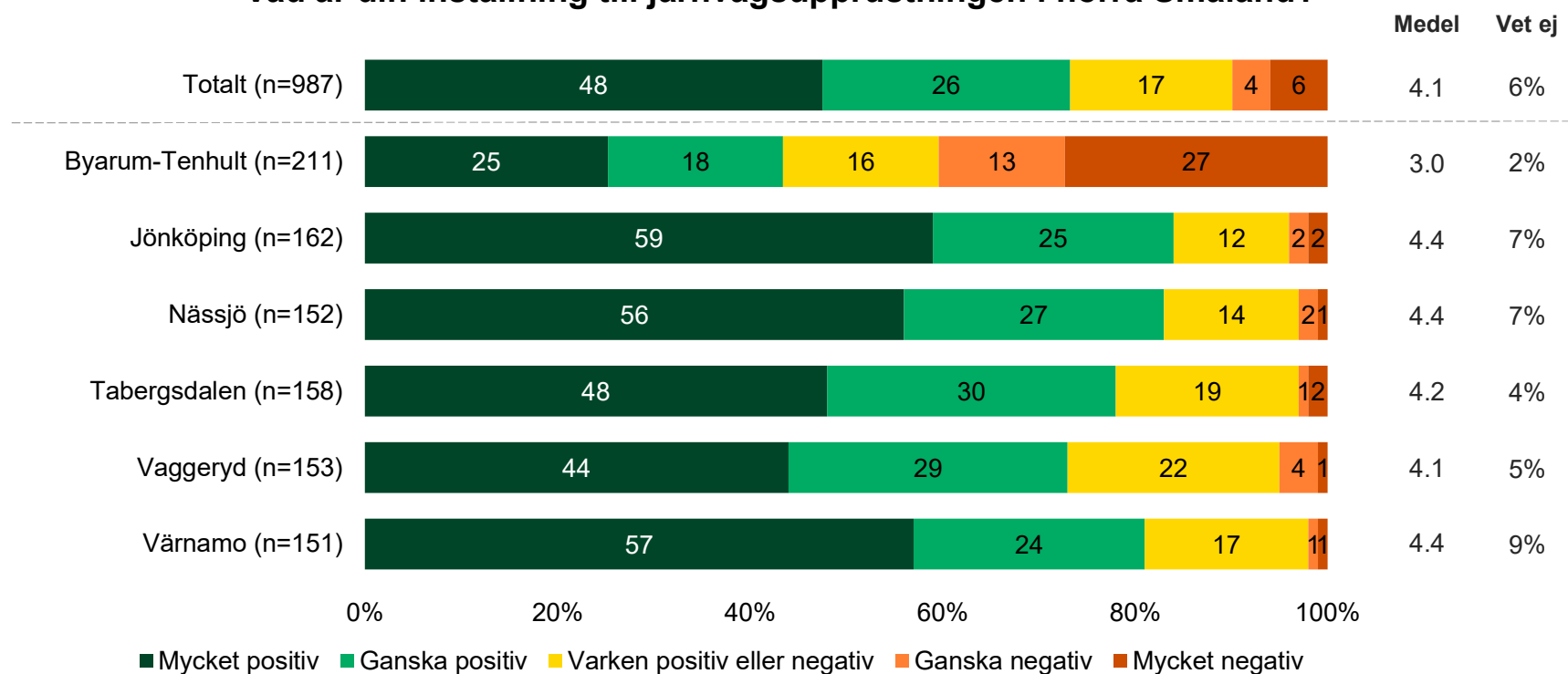
Miljöaspekten är en tydlig och återkommande anledning. Flera kopplar upprustningen till en strävan att minska klimatpåverkan. Specifikt nämns elektrifiering som ett sätt att fasa ut dieseldrivna tåg. Genom att göra tågtrafiken mer hållbar och effektiv tror man att fler kommer att välja tåget framför bilen, vilket leder till minskade utsläpp och en mer hållbar transportsektor för framtiden.

Bas: Personer med kännedom om Trafikverkets upprustning av järnvägen i norra Småland, totalt 387 kommentarer.

Denna sammanställning är resultatet av en kombination av tematisk AI-analys och manuell analys som syftar till att identifiera de mest framträdande och återkommande svaren bland respondenterna.

Överlag mycket positiv inställning till projektet, med undantag för Byarum-Tenhult där åsikterna är delade

Vad är din inställning till järnvägsupprustningen i norra Småland?

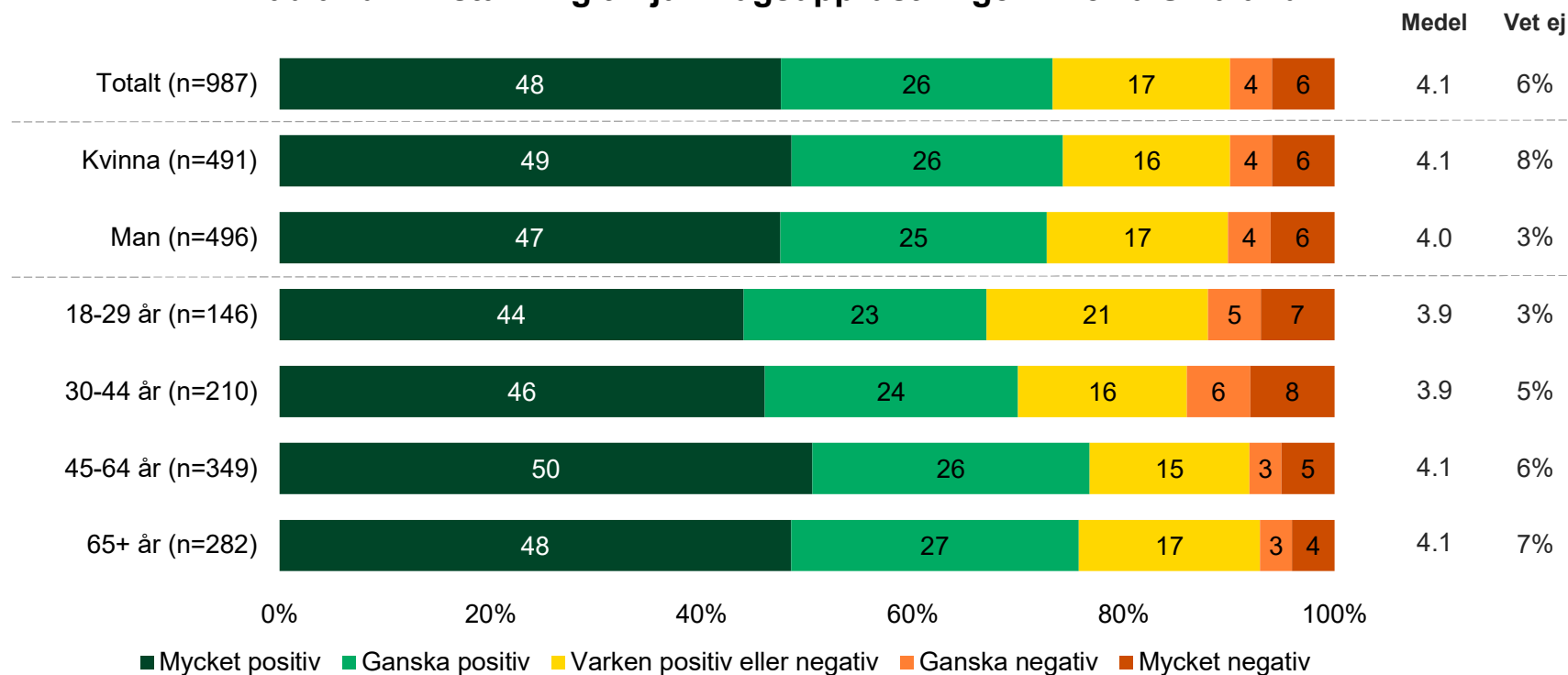
Benchmark

Medel: 4,0

Andel
positiva
(4+5): 73%

Små attitydskillnader mellan kön- och åldersgrupper

Vad är din inställning till järnvägsupprustningen i norra Småland?

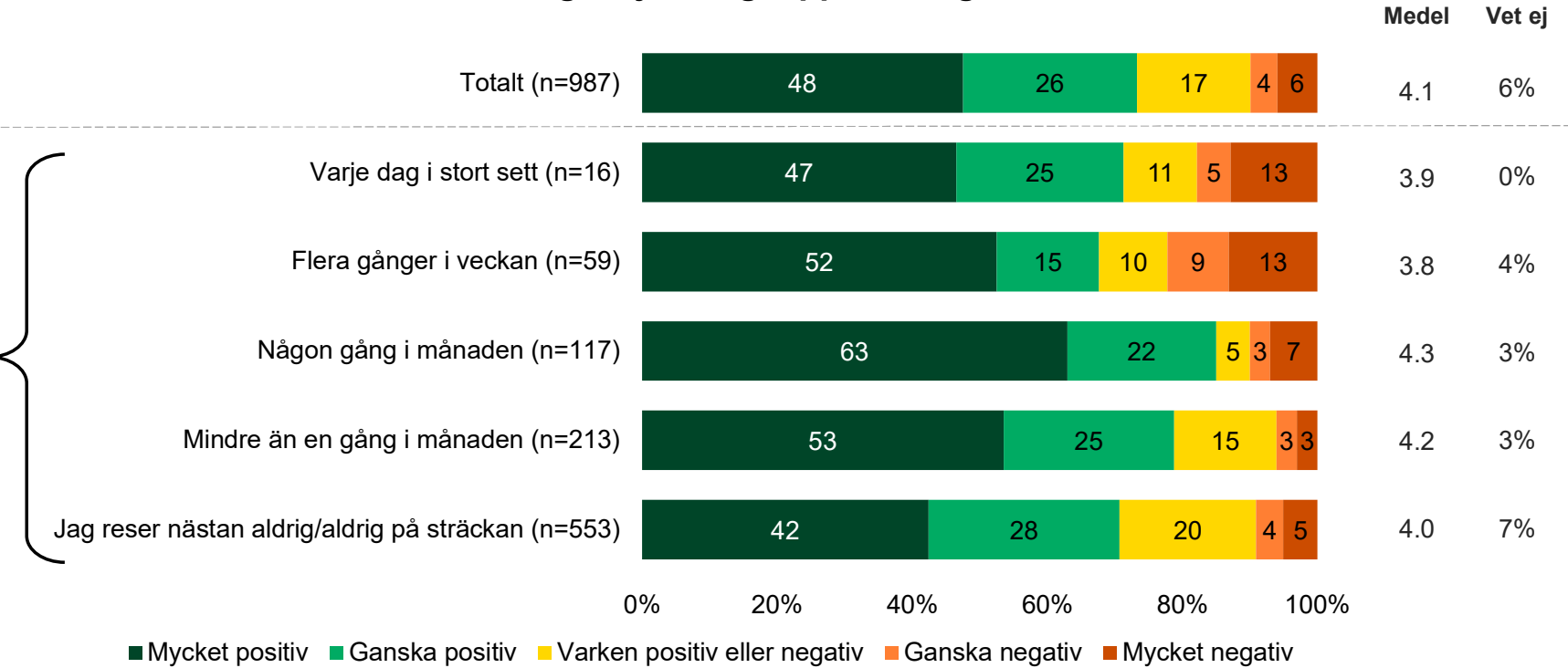
Bas: Samtliga, n = antal svar

De som reser relativt sällan på någon del av järnvägen är mest positiva till upprustningen

Vad är din inställning till järnvägsupprustningen i norra Småland?

Hur ofta färdas du med tåg på någon del av järnvägen i norra Småland idag?

Bas: Samtliga, n = antal svar

Röster från de positivt inställda till järnvägsupprustningen

Du svarade att du är positivt inställd till järnvägsupprustningen i norra Småland.
Kan du kort beskriva varför?

1. Förbättrad reseupplevelse: Snabbare och mer pålitligt

Den främsta anledningen är förväntningen på en smidigare och effektivare resa, med "kortare restid" som en central fördel. Detta kombineras med en stark förhoppning om en mer pålitlig och driftsäker trafik med färre förseningar och inställda tåg – en järnväg man kan lita på.

2. Miljöfördelar och hållbart resande

Miljöaspekten är en stark drivkraft. Upprustningen ses som ett viktigt steg för klimatet genom att uppmuntra till hållbara transportval. Genom att göra tåget mer attraktivt hoppas man att fler väljer bort bilen, vilket leder till minskade utsläpp. Specifikt nämns elektrifiering som en viktig miljöfördel.

3. Nödvändig upprustning och modernisering

Många anser att upprustningen är nödvändig och "på tiden". Det finns en utbredd känsla av att den nuvarande järnvägen är eftersatt och helt enkelt "dålig". Moderniseringen ses därför som en självklar åtgärd för att säkra framtidens transporter och ta igen år av bristande underhåll.

4. Stärkt godstrafik och avlastning av vägar

Ett framträdande tema är fördelarna för godstransporter. Upprustningen ses som ett viktigt sätt att flytta mer gods från lastbil till tåg, vilket i sin tur förväntas avlasta vägarna. Detta kopplas till både miljövinster och ökad trafiksäkerhet, särskilt i samhällen som Tenhult där man vill få bort den tunga trafiken.

Frågan har ställts till de som är positiva eller mycket positiva till projektet. Respondenter har kunnat kommentera de delprojekt som man känner till eller generellt om projektet. Denna sammanställning är resultatet av en kombination av tematisk AI-analys och manuell analys som syftar till att identifiera de mest framträdande och återkommande svaren bland respondenterna.

Röster från de negativt inställda till järnvägsupprustningen

Du svarade att du är negativt inställd till järnvägsupprustningen i norra Småland.
Kan du kort beskriva varför?

1. Negativ påverkan på lokalsamhället, särskilt Tenhult

Det mest dominerande temat är att den nya järnvägsdragningen missgynnar lokalsamhället Tenhult. De negativa respondenterna menar att projektet leder till försämringar, såsom färre tågavgångar för pendlare. Man är kritisk till att den nya järnvägen kommer att skapa buller och hämma samhällets utvecklingsmöjligheter.

2. Ifrågasatt nytta och slöseri med skattemedel

En del upplever att projektet är onödigt och ett slöseri med skattemedel. Vissa ifrågasätter logiken i att bygga en helt ny järnväg för en minimal tidsvinst. Ett argument är att det vore betydligt bättre och billigare att istället rusta upp och elektrifiera den befintliga järnvägen. Den nya dragningen ses som en dåligt underbyggd och kostsam lösning.

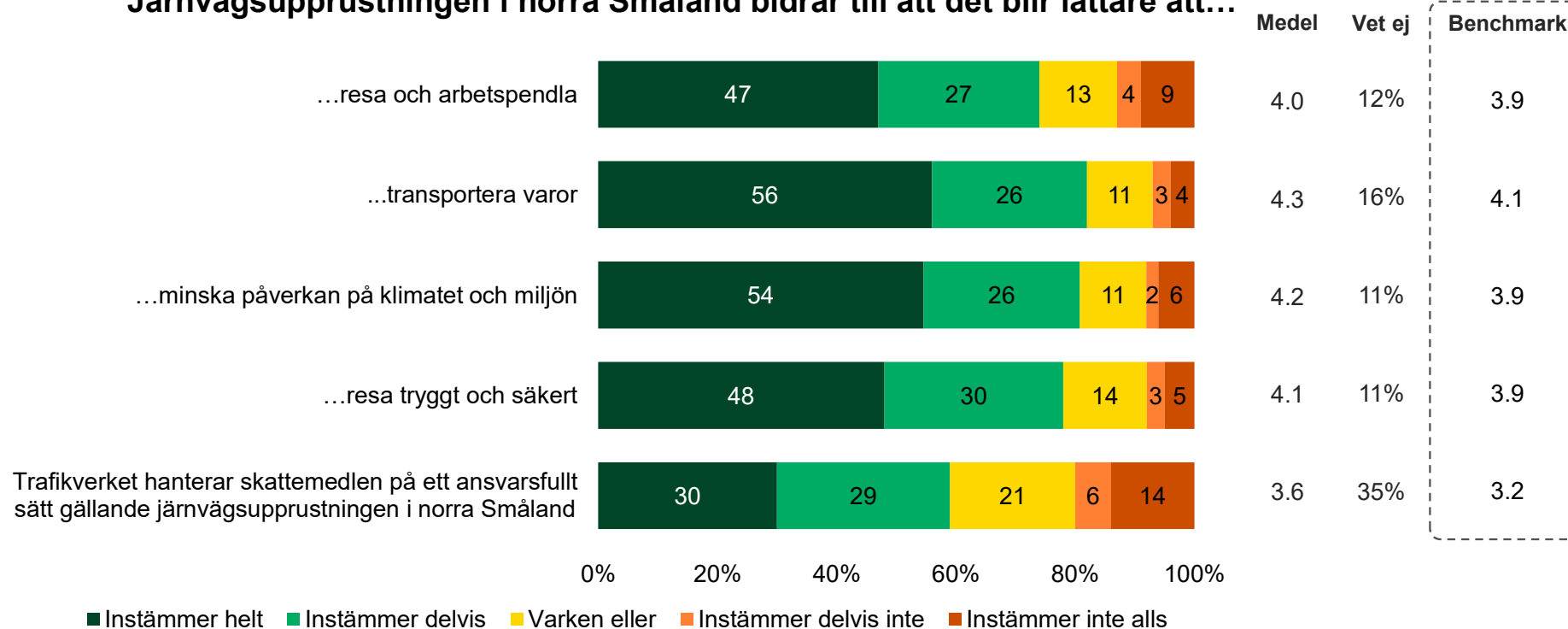
3. Förstörelse av natur, jordbruksmark och boendemiljö

Ett tredje framträdande tema är den skada som projektet anses orsaka på miljön och landskapet. Respondenterna uttrycker en oro för att värdefull natur, skog och åkermark förstörs. Några är negativa till hur den nya järnvägen kommer att påverka människors hem och gårdar genom intrång och förstörd boendemiljö.

Frågan har ställts till de som är negativa eller mycket negativa till projektet. Respondenter har kunnat kommentera de delprojekt som man känner till eller generellt om projektet. Denna sammanställning är resultatet av en kombination av tematisk AI-analys och manuell analys som syftar till att identifiera de mest framträdande och återkommande svaren bland respondenterna.

Över hälften instämmer helt i att upprustningen bidrar till enklare transporter samt minskad klimatpåverkan

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?
Järnvägsupprustningen i norra Småland bidrar till att det blir lättare att...

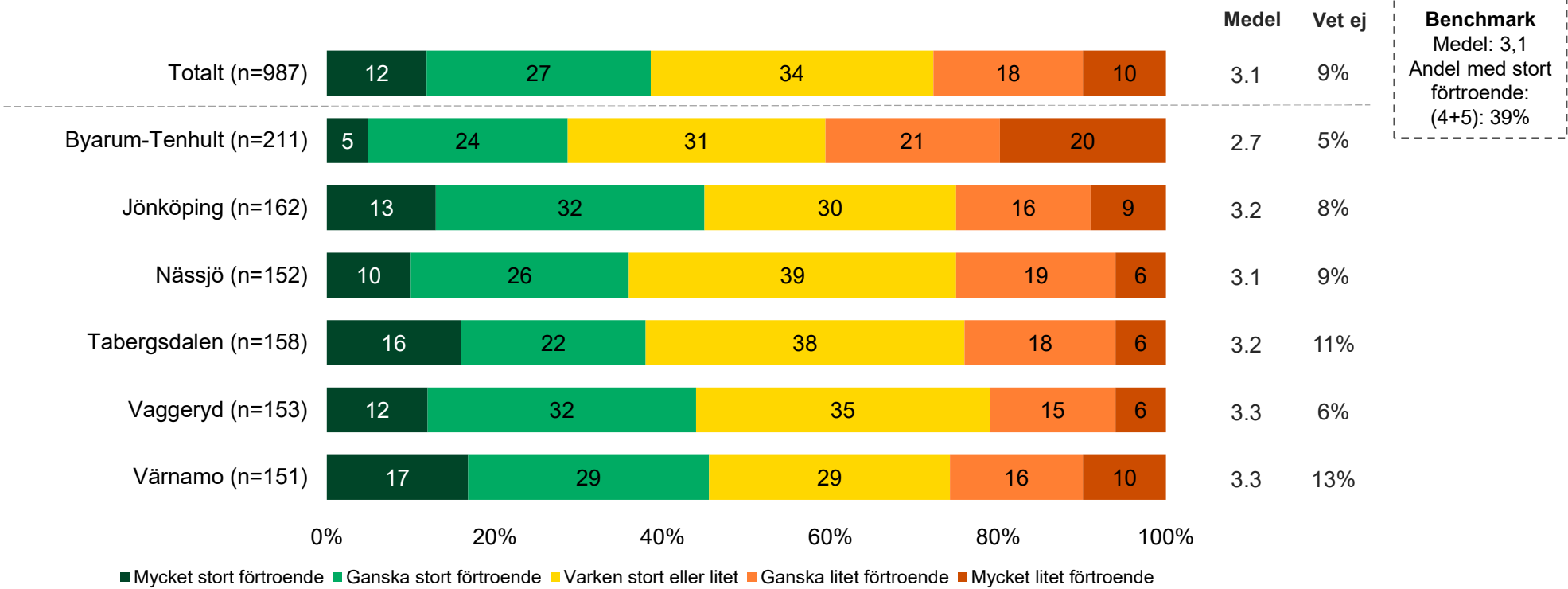

Bas: Samtliga

Förtroendet för Trafikverkets järnvägsarbete är störst i Vaggeryd och Värnamo

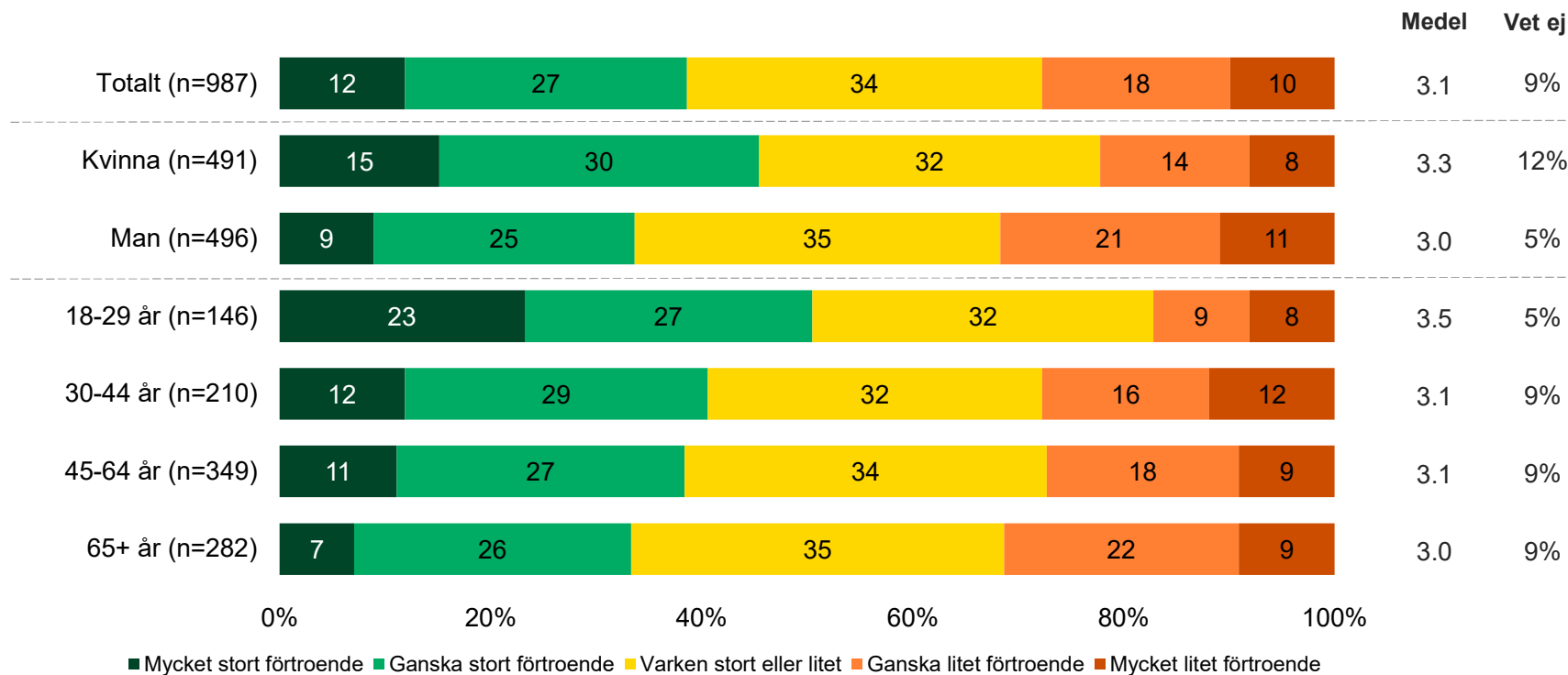
Hur stort förtroende har du för Trafikverkets arbete med järnvägen i Sverige?

Bas: Samtliga, n = antal svar

En högre andel kvinnor och yngre svarar att de har ett stort förtroende för Trafikverkets arbete med järnvägen

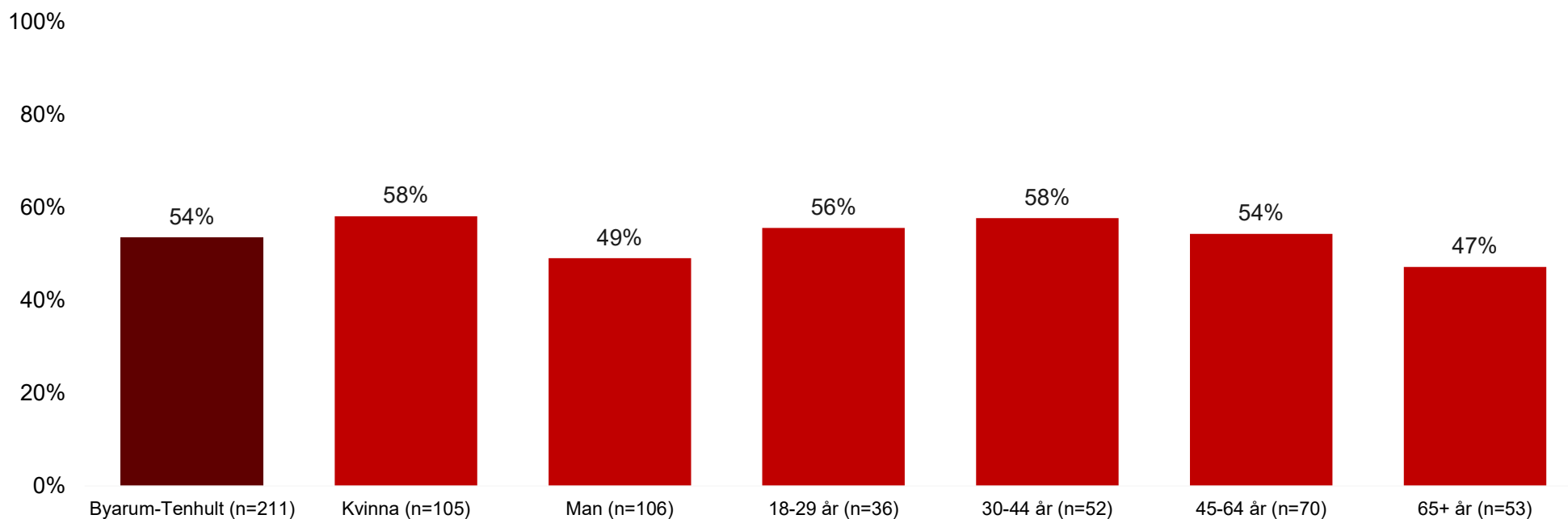
Hur stort förtroende har du för Trafikverkets arbete med järnvägen i Sverige?

Bas: Samtliga, n = antal svar

Drygt varannan boende i Byarum-Tenhult känner oro kopplat till järnvägsupprustningen

Är du orolig för någonting kopplat till järnvägsupprustningen i norra Småland?
(Frågan ställdes enbart till boende i Byarum-Tenhult)

Bas: Boende i Byarum-Tenhult, n = antal svar

Vad känner du oro för?

1. Negativ påverkan på lokalsamhället Tenhult

Flera respondenter känner oro för de negativa konsekvenserna för Tenhults samhälle. Några respondenter menar att den nya järnvägsdragningen inte ger några fördelar för orten, utan tvärtom skapar problem. Oron handlar om att samhället blir "inringat" och "uppdelat", att expansionsmöjligheter för både bostäder och viktiga lokala företag (specifikt Kabe nämns) hotas, samt att tågtrafiken för pendlare från Tenhult och närliggande Tabergsdalen kommer att försämras.

2. Förstörelse av natur, miljö och värdefull mark

Ett andra tema är oron för den skada som projektet anses kunna åsamka miljön och landskapet. Några uttrycker en oro för att värdefull åkermark och betesmark förstörs. Dessutom finns en oro för ingrepp i känsliga naturområden, inklusive naturreservat (Ingaryd nämns specifikt), skogar och våtmarker, vilket skulle skada ekosystem och djurliv.

3. Ineffektiv användning av skattemedel och ett feltänkt projekt

En annan oro handlar om att projektet är ett "slöseri med skattepengar". Några respondenter ifrågasätter nyttan med att bygga en helt ny järnväg för en minimal tidsvinst, när man istället anser att pengarna borde användas till att rusta upp och elektrifiera den befintliga banan.

4. Personliga konsekvenser för boende

Det fjärde temat rör de direkta och personliga konsekvenserna för de som bor längs den nya, planerade sträckningen. Oron handlar om konkreta saker som ökat buller från tågtrafiken, vilket förstör den lugna boendemiljön. Detta är direkt kopplat till en oro för att den egna fastigheten kommer att sjunka i värde.

Bas: Boende i Byarum-Tenhult som svarat att de känner oro kopplat till järnvägsprojektet, totalt 110 kommentarer.

Denna sammanställning är resultatet av en kombination av tematisk AI-analys och manuell analys som syftar till att identifiera de mest framträdande och återkommande svaren bland respondenterna.

Information

En av fyra respondenter har tagit del av information om järnvägsupprustningen via traditionell media

Har du tagit del av (sett, hört) någon information om järnvägsupprustningen i norra Småland?

Andel som tagit del av information:

Totalt	53%
Byarum-Tenhult	85%
Jönköping	44%
Nässjö	37%
Tabergsdalen	52%
Vaggeryd	49%
Värnamo	49%

Flest föredrar information från media, därefter vill många ha information direkt hem i brevlådan

Hur föredrar du att få information om järnvägsupprustningen i norra Småland?

Bas: Samtliga, n = antal svar

Föredra information - skillnader mellan områden

Hur föredrar du att få information om järnvägsupprustningen i norra Småland?

	Områden					
	Byarum-Tenhult	Jönköping	Nässjö	Tabergsdalen	Vaggeryd	Värnamo
Media: Tv, radio, tidning	33%	46%	37%	38%	39%	40%
Information från Trafikverket direkt hem i brevlåda	42%	16%	22%	26%	29%	21%
Sociala medier (Facebook, X, Instagram, LinkedIn etc)	19%	26%	22%	30%	23%	24%
Digitalt informationsbrev från Trafikverket med e-post	36%	17%	21%	16%	18%	15%
Trafikverkets webbplats	30%	14%	13%	19%	15%	13%
Skyltning med information från Trafikverket	9%	14%	12%	17%	11%	13%
Annonser (i t.ex. dagstidning)	10%	15%	13%	13%	14%	11%
Fysiskt informationsmöte/utställningar/öppet hus/besökslokal	31%	2%	3%	4%	8%	3%
Digitalt informationsmöte	5%	8%	3%	2%	4%	2%
Annat sätt	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Skulle inte söka information	3%	7%	9%	8%	8%	10%
Vet ej	3%	11%	11%	10%	8%	10%

Föredra information - skillnader mellan åldersgrupper

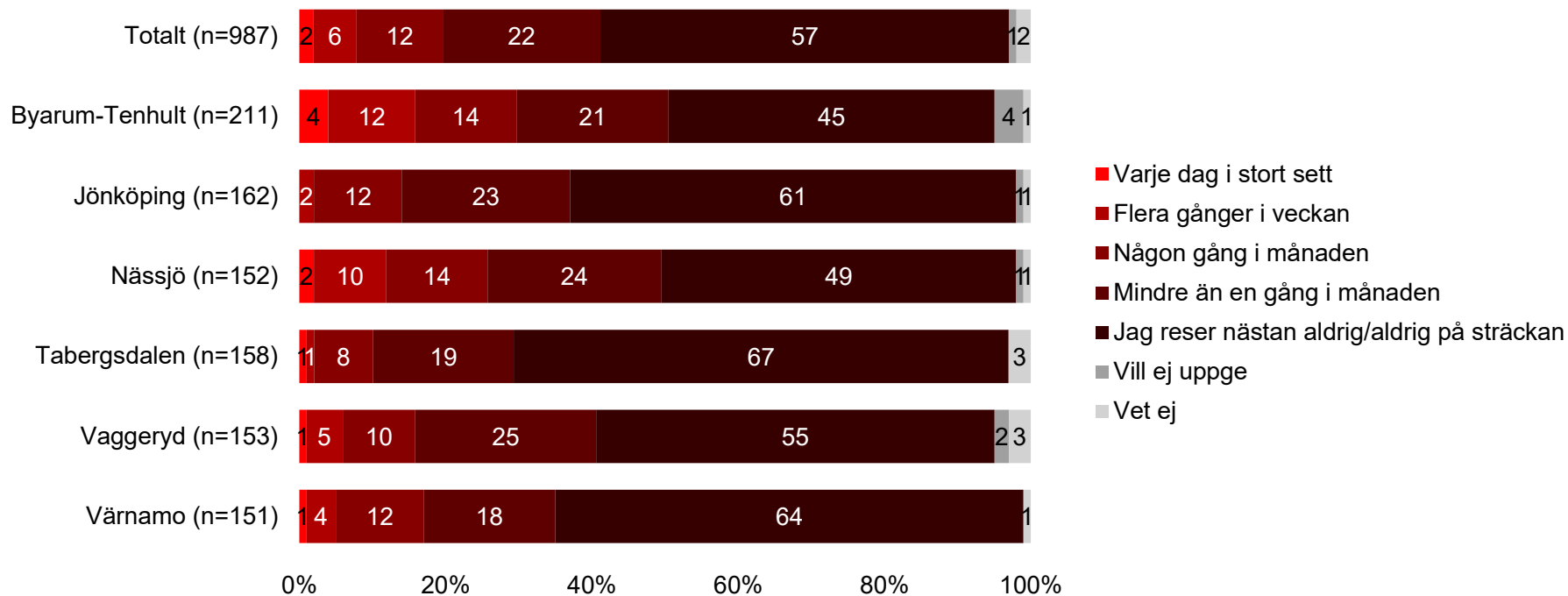
Hur föredrar du att få information om järnvägsupprustningen i norra Småland?

	Ålder			
	18 - 29 år	30 - 44 år	45 - 64 år	65 - 84 år
Media: Tv, radio, tidning	30%	32%	39%	48%
Information från Trafikverket direkt hem i brevlåda	23%	34%	25%	24%
Sociala medier (Facebook, X, Instagram, LinkedIn etc)	37%	30%	26%	11%
Digitalt informationsbrev från Trafikverket med e-post	21%	26%	19%	18%
Trafikverkets webbplats	23%	24%	18%	10%
Skyltning med information från Trafikverket	21%	13%	14%	6%
Annons (i t.ex. dagstidning)	14%	10%	11%	16%
Fysiskt informationsmöte/utställningar/öppet hus/besökslokal	4%	9%	8%	11%
Digitalt informationsmöte	2%	6%	4%	3%
Annat sätt	1%	1%	1%	1%
Skulle inte söka information	12%	9%	8%	4%
Vet ej	12%	9%	8%	9%

Bakgrundsfrågor

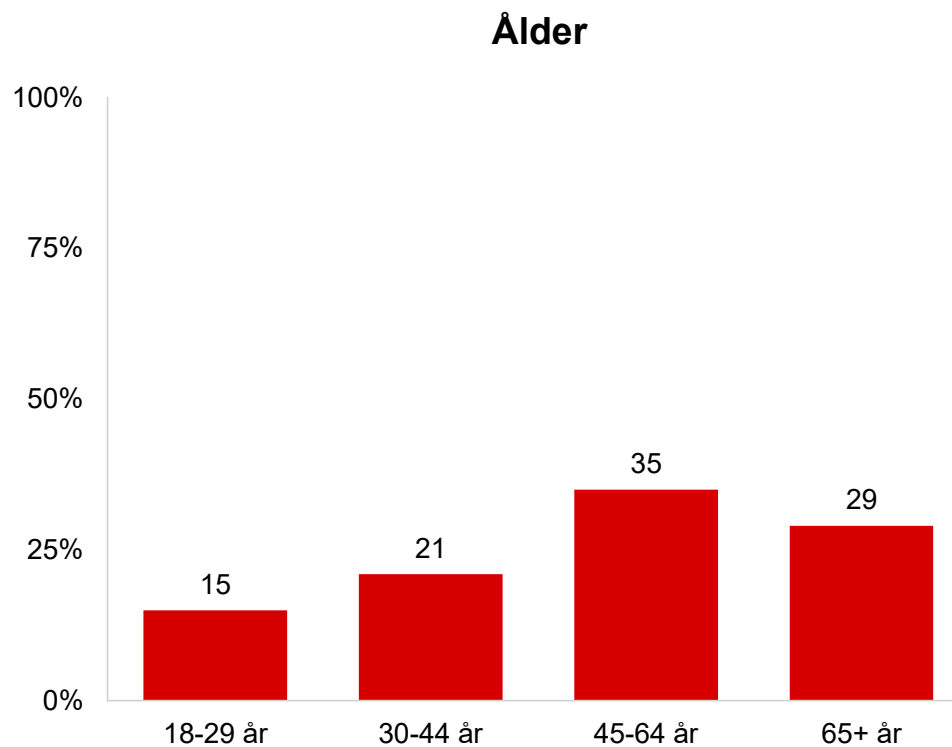
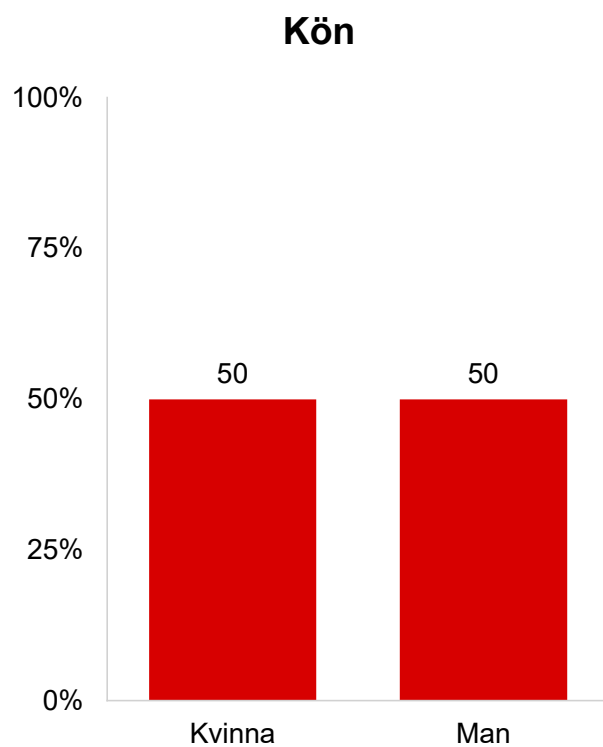
Resvanor

Hur ofta färdas du med tåg på någon del av järnvägen i norra Småland idag?

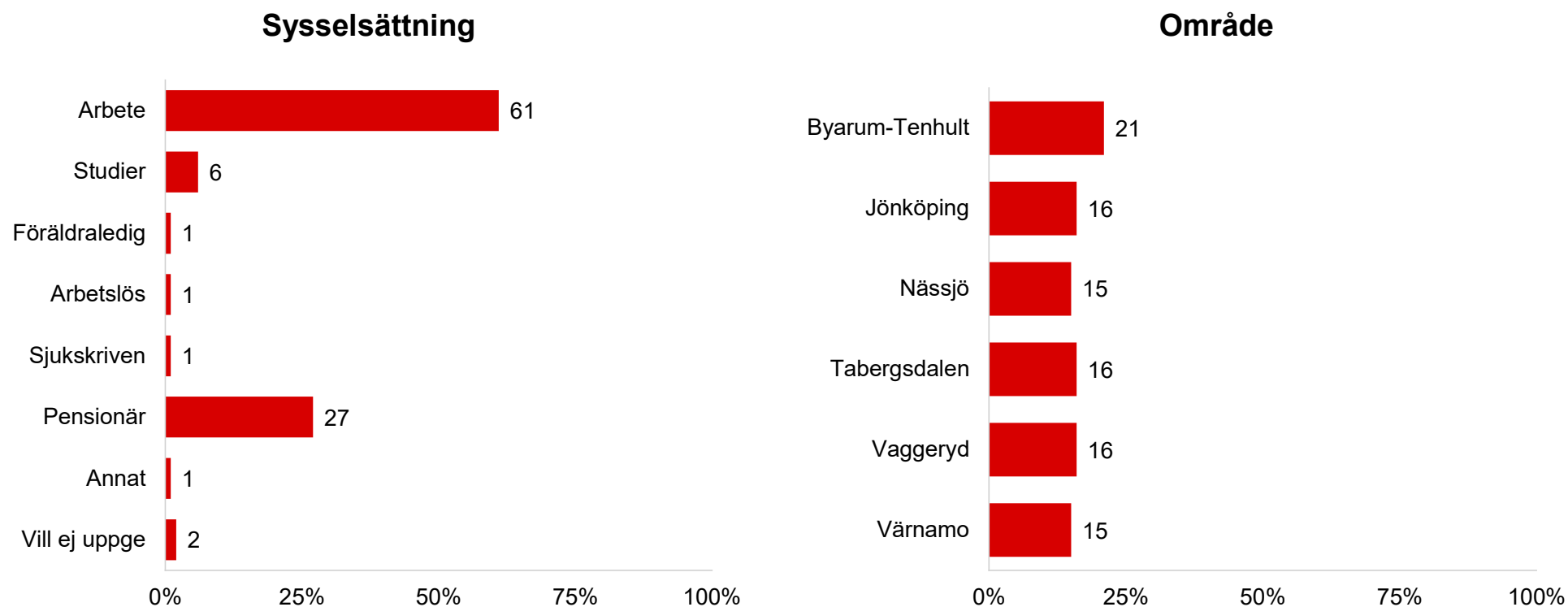
Bas: Samtliga, n = antal svar

Kön & ålder

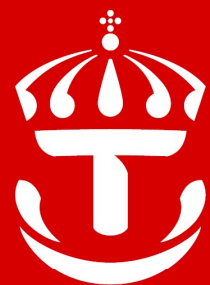

Bas: Samtliga, n = 987

Sysselsättning & område

Bas: Samtliga, n = 987

TRAFIKVERKET